

SLOVO O NENÁSILÍ

Pro cokoliv dobrého jsme ochotni zemřít,
ale není nic, pro co bychom chtěli zabít.

- 1) Lidsstvo zákonitě časem dospívá ke křižovatkám rozvoje, kdy se musí rozhodovat, jak dále. Žijeme v době světové revoluce humanity, spravedlnosti, demokracie a lásky. Velikost našich kroků by tomu měla odpovídat.
 - 2) Považujeme za samozřejmou pravdu, že všichni lidé byli stvořeni jako sobě rovni a svobodní. Svoboda a rovnost jsou trylá lid-
ské hodnoty, které nikdo nemá nikomu vzít ani dát. Často je
ovšem lidem upíráno právo uplatňovat je ve svém životě.
 - 3) Vycházíme z přesvědčení, že nenásilí je nekonečně vyšší než
násilí a že nenásilí ve vztazích mezi jednotlivci, národy, ra-
sami a společenstvími vede k rozvoji lidskosti.
Věříme, že pro lidstvo je nenásilí nepotřebné.
- Věříme, že svoboda jediná dává lidskému konání pravou hodnotu,
že nenásilí je vrcholným aktem svobody člověka a důkazem toho,
že jeho svoboda opravdu existuje.
 - Věříme, že cesta k nenásilí je cestou lásky a že cestou k lásce
je nenásilí.
 - Věříme, že jednat ve smyslu nenásilí znamená jednat přímo, otev-
řeně a čestně, ve vztazích jednotlivců, národů a náboženství,
ras i společenství.
 - Věříme, že lež a násilí používané jako prostředky vedoucí k cí-
li záhy se samy tímto cílem stávají.
 - Věříme, že pravda může zvítězit jen naší pravdivostí, že jen
pravda může prosadit pravdu, že poznání a pochopení pravdy je
cestou k nenásilí.
 - Věříme, že násilím nelze nikoho donutit k přátelství, ani
k lásce.
 - Věříme, že násilí plodí další násilí.
 - Odmítáme porušování dohod vyplývajících ze Všeobecné deklarace
lidských práv a mezinárodních dokumentů o lidských právech a
humanitárních otázkách.
 - Odmítáme ideologické násilí v jakékoliv formě.
 - Odmítáme válečnou propagandu a podněcování k národní, rasové
a náboženské nenávisti, nepřátelství, diskriminaci a násilí.
 - Odmítáme násilí páchané na životním prostředí, přírodě a jaké-
mukoliv tvoru, obývajícím tuto zemi.
 - Odmítáme se podřizovat násilí, podporujeme a uanáváme všechny
nenásilné způsoby boje proti bezpráví a útlaču.
 - Odmítáme kohokoliv pokládat za svého nepřítele.
 - Odmítáme kohokoliv nenávidět.

Za nejvyšší ideu považujeme ideu lidství.

Věříme, že nejen nám se zdává sen o planetě Zemi,
na které se znovu narodil člověk.

(IM + IT)

Napište do redakce ACJ, co o předložených thezích soudíte !

Jaš

PROPUSŤTE PETRA CIBULKU ! ZACHRAŇTE CIBULKOVU SBÍRKU !

Vážení spoluobčané,

v souvislosti s trestním stíháním Petra Cibulky, dělníka z Brna, byla při domovních prohlídkách zajištěna jeho rozsáhlá sbírka nahrávek československého rocku, folku, avantgardní vážné hudby, divadla a mluveného slova, jejíž součástí je téměř 500 titálů magnetových a páskových alb, dokumentovaných v nabídkovém katalogu. To vše Petr Cibulka mnoho let ve svém volném čase pracně objevoval, kompletoval a dokumentoval s úmyslem zpřístupnit každému zájemci to nejlepší z oblasti naší kultury za posledních dvacet let. Dnes představuje tato sbírka součást zlatého fondu české, moravské a slovenské kultury. O většině hudebních skupin a umělců zahrnutých ve sbírce byly zveřejněny pochvalné recenze v našem i zahraničním odborném tisku. Jde tedy o hodnoty, které přesahují naše hranice a které by měly být zachovány pro příští pokolení. Učil Petr Cibulka se neobešlo bez nemalých osobních obětí finančních i pracovních, což se často projevovalo psychickým a fyzickým vyčerpáním a vedlo Petra Cibulku k akustickému způsobu života. Za svou činnost je Petr Cibulka od října 1988 ve vazbě ve věznici HS v Brně-Bohnicích a je stíhán podle § 100/3, § 117, § 118. Hrozí mu trest 3 - 10 let.

Obvinění je založeno na Petrových snahách sbírku zpřístupnit. On sám však nejdříve zdůrazňoval, že mu jde především o výměnu, a majitele nahrávek neustále vybízel, aby je nadále rozšiřovali. Je pochopitelné, že ti, kteří nebyli schopni nabídnout protihodnotu, museli alba s výtvarně řešenou obálkou a pečlivě zpracovanou přílohou uhradit. Veškeré prostředky, které Petr Cibulka takto získal, byly používány k dalšímu rozkvětu sbírky a ani zdaleka nevyvážili jeho práci. Šířil nejen nahrávky, které pořídil nebo dal pořídít, ale i nahrávky, které odkoupil od jiných sběratelů. Je zarážející, že je obviněn z pobuřování, nedovoleného podnikání a spekulace, když svou práci dělal zcela veřejně.

Máme oprávněné obavy, že by sbírka mohla být v nejbližší době poškozena, znehodnocena nebo úplně zničena, a proto žádáme všechny, kdo si váží kulturních hodnot, aby využili v plném rozsahu své pravomoci a zasadili se o záchranu Petrovy sbírky.

Zároveň žádáme, aby byla sbírka se vším, co k ní náleží, řádně navrácena svému majiteli Petru Cibulkovi a aby bylo jeho trestní stíhání zastaveno. Porušil-li nějaké ustanovení zákona, jeme toho názoru, že by měl být zákon změněn tak, aby nebránil prospěšné iniciativě.

Vyjadřujeme všechny, kterým leží na srdci osud kultury, zejména umělce a kulturní pracovníky u nás i v zahraničí, aby se k této žádosti připojili svými podpisy.

Petr Holeček, nezávislý výtvarník, Nad Olšinkami 29,
Praha 10 - Strašnice
Za výbor na obranu Petra Cibulky Eva Vidlařová,
Divadlo na provázku, Brno

Tři svědectví o Přemyslu Pittrovi

Mám před sebou tři krásné "knihy" formátu A 4 v červených tvrdých deskách. Každá z nich podává svědectví o pozoruhodné postavě naší První republiky, Protektorátu i poválečných letech nejprve v zemi republiky a pak v exilu, kde zemřel v roce 1976. (21.6.1895 Praha - 15.2.1976 Affoltern).

1. Milena Šimsová: P/Přemysl Pitter - zachránce dětí. Vzpomínky Přemysla Pittera a svědectví o jeho záchranných akcích pro děti po II.světové válce. Stran 219. Brno 1988. Strojopis A 4. Tvrdé desky.

Je to sborník, který obsahuje krátký životopis Přemysla Pittera, následují Pitterovy "Vzpomínky na dětství a mládí". První část sborníku končí jeho pamětmi "Když vřavou nenávisti", je to 101 strana, které napsal v letech 1969-1970.

V druhé části sborníku je soubor dokumentů z let 1945-1947 v šesti oddílech, z nichž poslední dva přesahují, pokud jde o jejich vznik, rok 1947. 1. Osobnostující pravda, je to přetištěný proslov Přemysla Pittera při prvním poválečném shromáždění v Miličově domě v Praze 27.5.1945. 2. Dokumenty o záchrance dětí z nacistických koncentračních táborů, str.137-154, šlo velkou většinou o židovské děti. 3. Dokumenty o záchrance dětí z československých internčních táborů (s.155-182). 4. Rekapitulace záchranných akcí (183-195). 5. Zpráva z pera Olgy Píerzové, Dobroslavy Štěpánkové a Přemysla Pittera. 6. Několik dokladů o jednání v letech 1947, 1950 a 1951. 7. Vzpomínky D.Štěpánkové, dopisy bývalých chovanců O.Píerzové a kompumník "Po čtyřiceti letech" a vzpomínka Jana Šimzy na Miličův dům za války a Pittrova práci po válce. Závěrečná je výběrová bibliografie Přemysla P Pittera.

2. Přemysl Pitter: Otázky a odpovědi. Bez vložení. Stran 127. Xerox. Formát A 4. Tvrdé desky.

Jde o kopii strojopisu, který Pitter připravil k tisku. Vybral sám 112 otázek, které mu položili jeho posluchači nebo čtenáři v době kdy redigoval Sbratření, Poula či Zpravodaje z Miličova domu a konečně Hovory s pisateli. Oddíly ukazují na tematiku: Zápas o Boha a víru (otázky 1-30). Biblické výklady (31-39). Mravní problémy (40-55). Otázky pohlavního života (56-61). Manželství a děti (62-71). Duševní hygiena (72-76). Abstinence, vegetarismus (77-80). Národ, stát, násilí, socialismus, veřejný život (81-96). Žena v činnosti veřejné (97-98). Židovská otázka (99-102). Poměr člověka ke světu (103-106). Osud a dítěte (107-112).

Publikace je cenná tím, že vystihuje Pittrovy postoje k problémům, které trápily lidi, které znal. Jeho výběr ukazuje nejen Pittrova témata, ale zvláště jeho pokus uspokojivě, "pastýřsky" odpovědět a vést k 2 dalšímu hledání a životnímu zápasu. Systematický čtenář přes všechnu "kazuálnost" pochopí Pittrovy přístupy, hodnoty a hodnocení, to, co bych - přes Pittrovy protesty - označil jako jeho teologii a filosofii. On sám by řekl, že je to svědectví víry od toho, kdo sám hledá odpověď jako tazatel. Škoda, že nejsou jednotlivé odpovědi datovány!

3. Přemysl Pitter: "Mlad vřavou nenávisť". Jsou to paměti, které vyšly česky cyklostilované a německy pod titulem "Unter dem Rad der Geschichte" (Ein Leben mit den Geringsten) v roce 1970. Jsou plně obsažené ve sborníku "Přemysl Pitter - zachránce dětí."

Pittrovy paměti vycházejí jako příloha jeho Hospodě a pisateli, jsou psány velmi živě, ale s velkými přetříchami, snad také proto, že je původně pojímá jako doplnění svého životopisu, který napsala anglicky Olga Fieršová. Pittrovo hodnocení vlastní práce je velice kritické a "sbožně pokorné": nechápe své dílo jako osobní zásluhu, ale jako poslušné konání "Ježíšova učedníka", jemuž Bůh otvíral nové a nové příležitosti ke službě a posílal nové a nové pomocníky k dílu, jehož se nemohl neujmout.

J. Šimek

Devadesátiny
~~Devadesátiny~~ otec Františka kardinála

Ani evangelíci ani Ještětí bratři neměli s kardinály a arcibiskupy v našich zemích v minulých stoletích - až na výjimky - ty nejlepší zkušenosti.

Joan Šeskobratrský evangelík - a nevím, zda nejsem výjimka či zda to není ve vzduchu nějaký velký obrat. Já jsem měl s oběma našimi posledními arcibiskupy a kardinály zkušenosti dobré.

V květnu mi věnoval mladý katolík pěknou kartičku s připomínkou dvaceti let od smrti otce Josefa kardinála Berana. To byl spoluvězeň mého otce za války v Dachau. V kolika jazycích tam na farsářském bloku pronášel večerní požehnání!

A rád vzpomínám na událost, při níž jsem byl. Na podnět našeho profesora církevního práva Bednáře svolali představitelé všech křesťanských církví velké shromáždění křesťanů na Slovenský ostrov. Bylo to 2. února 1948 a byl to pokus vyjádřit společně naději, že se podaří obrátit blížící se rozdělení národní společnosti. Ve všech kostech jsme cítili ohrožení demokratických svobod a společenskou krizi.

Není jasno, zda představitelé všech křesťanských církví, mezi nimiž se skvěl pražský arcibiskup, to udělali příliš pozdě nebo příliš brzy. Okleštění demokratických svobod jsme se nevyhnuli a zvláště v prvním kole to odnesli katoličtí bratři, mezi nimiž se opět skvěl v izolaci otec Josef pražský arcibiskup daleko hůře než evangelíci v Čechách a na Moravě. Na Slovensku bylo i pro evangelíky také hůře - tím spíše, že tam došlo k pronikavým změnám ve vedení evangelických církví, kdežto velká část evangelických církví v Čechách a na Moravě si zachovala jaké také vedení vlastní.

Nyní se koncem června dožil devadesáti let otec František kardinál Toušílek. Ptal se nás kdosi, proč říká "otec". Inu, za mlada jsme říkali "páter" a doma se mluvilo o páteru Braitovi, leda o páteru Tylíňkovi, u něhož otec ministroval, se mluvilo jako o "monsiňorovi" - setkali se také, kněz a ministrant, ve vězení.

A z nedávné minulosti připomenu tři drobné zkušenosti. První byla ta, že se před více než pětadvaceti lety na něho obrátil můj přítel farář Jan Dus s originální prosbou. Rozhodl se s e svou statečnou ženou Aničkou adoptovat indického chlapce. Z Indie však napsala matka představená (její jméno Teresa nás tehdy moc nešoklo) že chlapec z katolického sirotčince, který by mohl být adoptován, může přijít jen do takové rodiny v Československu, o které vydá adejší ordinář potvrzení, že je vakutka křesťanská.

Můj přítel Dus není žádný troškař a tak se obrátil rovnou na "bratra arcibiskupa", jak by řekl legendární Bratr Paleček. Otec František mu ochotně vydal krásné osvědčení, že chlapec přijde do opravdové křesťanské rodiny. Pohovořil mi podrobněji o situaci v obou církvích a Jenda Dus dostal nakonec pošetnutí, opěť je přece jen mezi evangelickými faráři zvláštnost.

V roce 1977 jsme měli starost o Jiřího Lederera a Oty Ornesta, to již byl Václav Havel a František Pravišček propuštěni. Ve skupině přátel jsme si rosdělovali významné osobnosti, jejich přísluha by měla váhu. Já jsem se měl vypravit se dvěma evangelíky - se národním učilem dr Vilémem Záveda a synem seniorem dr Václavem Kajfem. Freda Kocáb a Láda Hejdánek se vypravili se otcem arcibiskupem. Já jsem se setkal u obou evangelíků - jeden byl zjevný, druhý "tajný" - s velkým pochopením pro osud Jiřího Lederera a Oty Ornesta i pro skrytý vedlejší důvod jejich perzekuce - ale s rozhodným odmítnutím možnosti jakékoliv intervence. Dr Záveda navrhnul, aby se rodiny obrátily na Dr Obzima. Když jsem se ptal na oficiální výbor Svazu spisovatelů, dr Záveda jen smachuceně mávl rukou.

Naproti tomu přátelé v Arcibiskupském paláci pořídili lépe. Byli přijati velmi ardočně a pan arcibiskup slíbil, že udělá co bude moci. Když jsem o tom vyprávěl dr Kajfovi řekl nasloveně - ten má daleko lepší posici než já s kritickým postnem proti mně a dalším evangelickým signatářům Charty, že by jeho postavení svou a občanskou aktivitou pod-
rýváne.

Oba přátelé si ovšem také všimli velké prostoty až chudoby arcibiskupské kanceláře. Rozhovor se protáhl, takže nakonec musil jít otec arcibiskup oba ekumenické hosty vyprovodit sám a s velkým svazkem klíčů je z paláce propustit. Láda Hejdánek ovšem prostěřece poznamenal, že konečně vidí, jak vypadá ta "moe klíčů", o níž doposud četl. A otec arcibiskup s velkým svazkem potěšen zacinkal.

Obě zkušenosti - Jendou Dusem a matkou Terezou a pak ovšem i s Ledererem a Ornestem - mně pobzbadily k tomu, abych se odhodlal počátkem roku 1987 otci Františkovi tehdy už kardinálovi napsat a požádat ho o přísluvné modlitby na věsněného faráře Jana Dusa a mladého katolického aktivistu Petra Pospíchalá, vstevníka našich dětí (a kdysi spoluučně našeho Martina). Po pravdě řečeno obracel jsem se na různé strany o přísluvy modlitební i zcela světské. Odpověď jsem však dostal jedinou:

Praha - Hradčany 18.3.1987

Pokoj a Dobro !

Vážený bratře z v Krista!

Děkuji za Vaše milé řádky; jsem vděčen za důvěru, se kterou se na mne obracíte.

Povzbuzen rád vyhovuji Vaší prosbě o modlitební přímluvy za Vašeho kolgu faráře a za Vašeho mladého přítele.

Potěšující je Vaše vzpomínka, kdy jsme všichni záčastně hledali blaho sirotka.

Pán, který věčně přijal v zastoupení naše služby v lásce, bude jistě i nyní laskavým obhájcem svých dětí.

Prosíme Ho o to. Modlíme se za to. Kéž dá sílu k trpělivosti, aby po Kalvarii následovalo slavné vzkříšení.

Ujišťuji svými modlitbami na Vaše úmysly.

Pozdrabuji v lásce Kristově.

František kard.Tomášek v.r.
arcibiskup pražský

Byl jsem tehdy tak trochu na dně se svými silami a tak moje odpověď povzbudila a potěšila. Mohl jsem opis dopisu poslat Petrovi i Janovi do vězení, aby věděli, že se za ně církev křesťanská modlí.

Oba neprávem vězněni byli brzy a neče ani propuštění. Nevím do-
dnes, zda se otec František nepřimlouval ještě jinak než na modlit-
bách. Ale napadá mě verš z epištola apoštola Jakuba: "Mnohdy má
modlitba spravedlivého opravdová." (5,16).

A přítomnost? Velice jsem uvítal výzvu k deseti letům du-
chovní obnovy, k níž přizval otec kardinál všechny křesťanské církve
v našich zemích. Bez mravní a duchovní obnovy se naše národy a ny-
nějšího úpadku nedostanou. "Spravedlnost zvyšuje národ, ale hřích
je ku pohanění národům." / To jsme se učili ke konfirmaci a platí
to pořád. Křesťanské je vést sebe i své blízké k pokání, k obratu
nápravě a nikoliv jen kritizovat a odsuzovat druhé.

A pak dopis otce kardinála Tomáška k událostem v lednu letošní-
ho roku na Václavském náměstí. Ke všemu tlučení, máčení, honění a
lžím obžalám. Předloni jsem viděl film Gandhi a malověrně mě napad-
lo, že by snad ani má nejblíže přátelé se mnou nešli tak bezbranně
proti takovému klackům. A už je to tady.

Dopis otce kardinála se vymnul dvěma pokušením, kterým podléha-
jí církevní představitelé při takových příležitostech. Jedno poku-
šení je se postavit prostě za moc, která vládne. De Gaulle dobrý ka-
tholík a mnohý politik říká ve svých Pamětech na ochranu pařížského
kardinála, že si církev pokládá za povinnost vycházet s každou svět-
skou mocí a duchovní zaměření a láska k bližnímu jí ponechávají
jen nepatrný prostor pro hodnocení toho, co je ve světě pomíjivé.
To říká milý de Gaulle a stejně je to velké pokušení církevního
představitele: ne dnořit a podepisat moc, která vládne. Tady se dopis
otce kardinála vyjádřil.

naš, předseda (arci) skup se jednoznačně zastal pronásledovaných

a bitých, ať ovšem s duchovenskou důstojností a moudrostí. Je otázka, kdy vlastně má stát církev Kristova na straně mecných a vládnoucích?

Druhé pokušení je pokušení satanské a je to zvláštní pokušení českých a moravských evangeliků. Totiž postavit se "mimo fronty" a udělovat poučení a znásky na obě ~~strany~~ strany. Dopis otce Tomáška se postavil na stranu ponižených a urážených v tom smyslu, k němuž vede evangelium s jednoho důrazem na solidaritu s pronásledovanými pro spravedlnost a takté ovšem se zajatci a vězni.

Vzpomínáme-li devadesátí let života otce kardinála a pražského arcibiskupa, je třeba vděčně vyznat, že evangelium našemu národu darovalo v minulosti výrazné a opravdové křesťany od bratří věrosvědů (které jsem dlouho považoval - od dětství - za stejně evangelické jako pravoslavné - až po přestěhování na Moravu jsem se dověděl, že to jsou také katoličtí světcí!) přes knížete Václava, Miliče a Kroměříže, Jana Husa, Petra Chelčického až k Českým (a Moravským) bratrům a Komenskému, přes Bohaslava Balbín až k Dobrovskému, Palackému a upřímnému křesťanu Havlíčkovi, přes Masaryka a jeho žáky až k oběma posledním arcibiskupům a kardinálům.

Je to vděčnost vůči Bohu, který nám evangelium dal ve svém Synu. Ale je to vděčnost, která nijak nezapomíná na ty, kteří nás učí, vedou, povzbuzují a napomínají přes hranice konfesí a názorových front.

Přeji otci kardinálovi, aby i jeho další dny, měsíce - a Bohu buď přoručeno - snad i leta byla ve znamení Boží milosti a pokoje, který převyšuje každé lidské pomýšlení.

Jan Šimek

Brno, červen 1989